

verslag

Omschrijving	bijeenkomst 33 multi-stakeholdergroep (MSG)
Vergaderdatum en -tijd	24 januari, 13.00-15.30 uur
Vergaderplaats	The Hague Conference Center New Babylon, Den Haag
Aanwezigheid quorum	Quorum is aanwezig. Naast de voorzitter en de coördinator zijn alle geledingen in voldoende mate vertegenwoordigd (met verleende volmachten).

1. Opening

- De voorzitter heet allen welkom, in het bijzonder aan Sjarah Soede van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en aan Edith Hendriks van Energie Beheer Nederland.
- Michiel Hendrickx heeft een volmacht verleend aan Jeroen Berndsens.
- Het NL-EITI rapport over 2021 is eind december gepubliceerd. Hier wordt publiciteit aan gegeven als dit wordt aangeboden aan de Kamer.
- Naar aanleiding van de vorige vergadering geeft de voorzitter aan dat hij voldoende waarborgen heeft om door te gaan. De overheidsgeleding geeft aan dat er commitment is vanuit de departementen. Er wordt een data-afdeling opgezet bij het ministerie van EZK. Ook wordt het secretariaat binnen RVO inhoudelijker gepositioneerd. Alle geledingen zijn tevreden over deze uitkomst.

2. Verslag & bijlagen MSG 23 november 2022

- De verslagen en bijlagen van 23 november 2022 worden goedgekeurd.

3. Visie Buitenlandse Zaken in MSG NL-EITI

- De overheidsgeleding ziet vanuit de grondstoffenstrategie dwarsverbanden met EITI. Daarbij is het Nederland van belang binnen EU-verband te opereren. EITI kan een rol hebben in het vergroten van de financiële transparantie van grondstoffenstromen. Dan gaat het om grondstoffen die elders worden gewonnen en in Nederland worden ingevoerd. Focus van Buitenlandse Zaken is om te kijken naar welke consequenties de grondstoffenwinning heeft in ontwikkelingslanden. Dan gaat het om een thema als internationaal maatschappelijke verantwoord ondernemen (IMVO) en het effect op corruptie.
- Rol voor NL-EITI is nog wel een vraag. Er komt een verschuiving aan van fossiele- naar hernieuwbare energie. Voor dit laatste heb je ook grondstoffen

nodig. Dan is de vraag hoever ga je uit Nederland terug naar de mijnen, waar de grondstoffen worden gewonnen voor de windmolens op de Noordzee.

- De industriegeleding vraagt zich af of het nog wel de moeite waard is om de nationale grondstoffenwinning transparant te maken. Producenten willen ook steeds meer de productieketens transparant maken. Dit is een internationale uitdaging. Nederland heeft geen kritische grondstoffen.
- De overheidsgeleding geeft aan dat Nederland wel actief is in de handel en bewerking van kritische grondstoffen. Vraag is verder wil je de donorrol en de rol als implementerend land bij elkaar brengen of niet? Er zijn 57 landen die wereldwijd de EITI Standaard invoeren. Daarvan is zeker de helft gelegen in Afrika. Daar spelen hele eigen sociale, economische en ecologische factoren. Waarom wil Nederland ook de Standaard invoeren? In Nederland verdwijnen geen miljoenen zoals het geval is in Nigeria. Wat wel een grote stap is, is de stap van fossiele- naar hernieuwbare energie.
- De overheidsgeleding geeft aan dat beleid nodig is om data te verzamelen. Om daarmee goed onderbouwde beleidskeuzes te maken. De betaalbaarheid van grondstoffen is een item. Dat gaat over de extractieve sector voor Nederland en ook over de Nederlands voetafdruk.
- De maatschappelijke geleding vindt het interessant wat we als Nederland aan grondstoffen naar binnen halen. Dat is anders dan wat je zelf doet. Los van dat je als Nederland het goede voorbeeld wilt geven, door de Standaard te implementeren. Hoe ben je als land in staat om de nieuwe vormen van energie vorm te geven? Hoe lopen de betaalstromen vanuit de overheid? De vervolgvraag is waar haal je het vandaan en hoe zit het in elkaar?
- De industriegeleding geeft de complexiteit hiervan aan: we kopen wereldwijd LNG (vloeibaar gas) weg, vervolgens blijkt dat de mensen in Pakistan zonder zitten. De overheidsgeleding stelt zichzelf de vraag of dit vanuit Nederland transparant kan worden gemaakt en of je invloed hierop kunt hebben. Het helpt om te weten welke discussies in andere delen van de wereld spelen.
- De maatschappelijke geleding vraagt zich wel af waarom er subsidie gaat naar windenergie. Hoe zit de overheid hierin? Dat ligt nu niet per se op tafel.
- De industriegeleding vervolgt het gaat om grondstoffen en energie(dragers). Het eerste onderwerp is internationaal, het tweede onderwerp is nationaal.
- Voorstel is om voor inzicht in de internationale grondstoffenstroom richting Nederland in gesprek te gaan met het Internationale EITI Secretariaat.

Datum

2 februari 2023

Actiepunt Ministerie Buza en coördinator: voorstel doen voor vraag aan Internationale Secretariaat wat huidige inzichten en prioriteiten transparantie in internationale grondstoffen-/delfstoffenstroom zijn (30 juni 2023).

4. Werkplan 2023

- Het gaat niet om de bekendheid van NL-EITI, maar om de bijdrage aan het maatschappelijke debat. Door de inzet op hernieuwbare energie is er veel meer behoefte aan informatie.
- De overheidsgeleding geeft aan dat recente Kamervragen waren over de verhoogde cijns en de opbrengst van de gaswinning. De antwoorden staan in het NL-EITI rapport. Dat kunnen we beter onder de aandacht brengen.
- De overheidsgeleding vervolgt, als ministerie worstelen we met het draagvlak voor de energietransitie. We gaan een onderzoek uitzetten hoe Nederlanders de energiemix willen samenstellen en wat dit vervolgens voor effect heeft. Maatschappelijk debat is er ook om mensen mee te nemen. Prioriteiten zijn: 1.

Zo goed mogelijk aansluiten bij vragen uit de samenleving, hier kan de MSG vervolgens ideeën voor aanleveren of vervolgvragen stellen. 2. Binding houden met het Internationale Secretariaat.

- Vervolgens wordt nog het Energieontbijt genoemd, dat vindt plaats op de derde dinsdag van januari.
- De maatschappelijke geleding: in het werkplan kan concreter worden gemaakt wat het doel is van de verbreding van de scope. Doel is de bijdrage aan het maatschappelijke debat. Een reden om uit te breiden is om de energiebronnen naast elkaar te zien. Om zo beter te kunnen vergelijken.
- De industriegeleding vervolgt, je kiest een systematiek, vervolgens kies je een onderwerp uit de groslijst.

5. Inventariseren mutaties en stand van zaken invullingen vacatures

- De scopeverbreding heeft ook gevolgen voor de samenwerking en de samenstelling van de MSG. De maatschappelijke geleding heeft aantal organisaties op het oog om de vacatures in te vullen. Een idee is ook om naast MSG-leden ook een soort Vrienden van de MSG te hebben. Mogelijk kan ook het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aanhaken. De voorzitter gaat met een vertegenwoordiger per geleding een verkenning opstellen.

Actiepunt voorzitter en vertegenwoordiger per geleding: verkenning gevolgen scopeverbreding voor samenwerking en samenstelling multi-stakeholdergroep (15 maart 2023).

6. Stand van zaken versnelling reconciliatie

De coördinator informeert over de versnelling van de reconciliatie:

- Eind december 2022 is de uitvraag van de data van de bedrijven gestart. Gisteren is er een herinnering verstuurd. De respons is nog laag: 1 bedrijf heeft aangeleverd, 1 bedrijf heeft aangegeven de deadline te halen, 1 bedrijf geeft aan de deadline niet te halen. Blijven er nog 18 bedrijven over. Mogelijk kan Element NL hier bij de eigen achterban nog aandacht aan besteden.
- Het is gelukt om een Nederlandse accountant te contracteren: Ernst & Young. Als dat contract rond is kunnen ook de meerjarige machtigingen verstuurd worden.
- Voor UBO-informatie wordt het gewaarmerkte uittreksel van de Kamer van Koophandel gebruikt. Vanaf eind november is het UBO-loket gesloten. Bij het ministerie van Financiën staat een vraag uit of het mogelijk is dat bedrijven wel hun eigen UBO-informatie kunnen opvragen.
- De tweede fase van de reconciliatie is dat de data van de bedrijven bij de overheden wordt opgevraagd. De Belastingdienst en het ministerie van EZK wordt gevraagd dit op te pakken gezien de relatief late aanlevering van de data over 2021. Om zo ook de nieuwe accountant goed te laten landen.

7. Rondvraag en sluiting

- Nobian is 21ste deelnemer aan de reconciliatie. Hier wordt deze week publiciteit aan gegeven op de website van NL-EITI en door Nobian zelf.
- Sandor Gaastra wordt per 1 maart 2023 de nieuwe secretaris-generaal van het ministerie van Economische Zaken & Klimaat.